18.9.2026

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Joroisten kunta / tekninen toimi kunta
joroinen.kunta@joroinen.fi

Lausuntopyynnöt 17.8.2026 LVV-U/63388/2026 ja kunta 14.8.2026

Katajakorven aurinkovoimahanke, Joroinen, ympäristövaikutusten arviointiohjelma / Katajakorven aurinkovoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Kiitos lausuntopyynnöistä.

Fingrid Oyj on valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö, joka vastaa Suomen sähköjärjestelmän toimivuudesta sähkömarkkinalain perusteella sille myönnetyn sähköverkkoluvan ehtojen mukaisesti. Yhtiön on hoidettava sähkömarkkinalain edellyttämät velvoitteet pitkäjänteisesti siten, että kantaverkko on käyttövarma ja siirtokyvyltään riittävä. Kantaverkkoyhtiöllä on sähkömarkkinalaissa määritelty verkon kehittämis- ja liittämisvelvollisuus. Verkonhaltijan tulee pyynnöstä ja kohtuullista korvausta vastaan liittää verkkoonsa tekniset vaatimukset täyttävät sähkönkäyttöpaikat ja sähköntuotantolaitokset toiminta-alueellaan. Kantaverkkoliityntöjen tulee täyttää tekniset vaatimukset, jotka on esitetty Fingridin yleisissä liittymisehdoissa (YLE). Liittymisehtoja noudattamalla varmistetaan järjestelmien tekninen yhteensopivuus. Niissä myös määritellään sopimuspuolten liityntää koskevat oikeudet ja velvollisuudet. Yleisten liittymisehtojen lisäksi voimalaitosten tulee täyttää Fingridin järjestelmätekniset vaatimukset (VJV). Asiakas huolehtii omaan sähköverkkoon suoraan tai välillisesti liittyvien osapuolien kanssa siitä, että myös niiden sähköverkot ja niihin liittyvät laitteistot täyttävät kantaverkkoa koskevat liittymisehdot ja järjestelmätekniset vaatimukset. Kustakin liitynnästä sovitaan erillisellä liittymissopimuksella tapauskohtaisesti.

Aurinkovoima-alueen läheisyyteen sijoittuu Fingridin Huutokosken sähköasema (171-419-7-4) sinne johtavine voimajohtoineen. Seuraavat Fingridin voimajohtohankkeet ovat käynnissä:

- Fingrid on käynnistämässä vuonna 2026 ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) 400 + 110 kilovoltin (kV) voimajohtohankkeelle Huutokoski–Kontiolahti. Osayleiskaavan alueella suunniteltu 400+110 kV voimajohto sijoittuu nykyisten voimajohtojen rinnalle, niiden itäpuolelle. Katso 4.5.2026 julkaistu mediatiedote sekä hankkeen verkkosivut www.fingrid.fi/kantaverkko/rakentaminen/hankkeet/huutokoski-kontiolahti.
- Fingrid rakentaa uutta 400 + 110 kV voimajohtoa Vaalan ja Joroisten välille niin sanotun Järvilinjan vahvistamiseksi. Hankkeen verkkosivut ovat osoitteessa www.fingrid.fi/kantaverkko/rakentaminen/hankkeet/jarvilinjan-vahvistaminen.

Liitteessä on Fingridin voimajohtojen sijaintikartta ja aurinkovoima-alueen kannalta keskeiset poikkileikkaustiedot.

Fingrid Oyj

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 1072894-3, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

18.9.2026

Kaavoituksessa tulee turvata edellytykset voimajohtojen ja sähköaseman käytölle sekä kehittämiselle.

Voimajohtoalueella tai sen läheisyydessä tapahtuva toiminta ei saa olla ristiriidassa sähköturvallisuuden kanssa, eikä se saa vaarantaa voimajohdon käyttöä tai kunnossapitoa. Aurinkovoimalat tulee sijoittaa kantaverkon voimajohtojen johtoaukeiden ulkopuolelle. Johtoaukean leveys ja ulottuma tulee varmistaa Fingridiltä tapaus- ja paikkakohtaisesti. Aurinkovoimaloiden sijoittamisessa tulee lisäksi ottaa huomioon maadoituspotentiaalista aiheutuva vaarajännitealue.

Edellä esitetystä teknisestä minimietäisyydestä huolimatta korostamme, että valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti luontevin sijainti uusille voimajohdoille on nykyisten voimajohtokäytävien yhteydessä. Energianhuollon tarpeita koskeva tilannekuva ja tekninen suunnittelu etenevät kuitenkin vaiheittain. Tämän vuoksi keskeisen sähköaseman ja siihen liittyvien voimajohtojen ympäristöä ei ole tarkoituksenmukaista suunnitella liian tiiviiksi siten, että alue ympäröidään uusilla rakenteilla tai rakentamisella. On mahdollista, että alueella ilmenee tulevaisuudessa uusia Fingridin voimajohtotarpeita sekä muiden toimijoiden liityntätarpeita Huutokosken sähköasemalle. Sähköaseman ympäristöön kohdistuu useisiin voimajohtohankkeisiin liittyviä teknisesti välttämättömiä voimajohtojärjestelytarpeita. Näiden toimenpiteiden tekninen sisältö ja laajuus tarkentuvat voimajohtojen yleissuunnittelun yhteydessä. Suunnittelualue on esitetty liitekartalla.

Katajakorven alueen verkkoratkaisuja tulee suunnitella yhteistyössä Fingridin kanssa.

Voimajohdon rajoituksia maankäytölle käsitellään Fingridin julkaisemassa oppaassa Ohje voimajohtojen huomioon ottamiseen yleis- ja asemakaavoituksessa sekä maakäytön suunnittelussa, joka on ladattavissa Fingridin verkkosivuilta www.fingrid.fi/kantaverkko/maankaytto-ja-ymparisto/voimajohtoalueiden-hyodyntaminen/ohjeita-kaavoittajalle/.

YVA- ja kaava-asiakirjoja koskevissa lausunnoissa Fingrid ottaa kantaa vain kantaverkkoon liittyviin asioihin ja vaikutuksiin. Tämä lausunto koskee siten ainoastaan Fingridin omistamia voimajohtoja ja toimintoja.

Tässä lausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin teknisiin ratkaisuihin. Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Pyydämme toimittamaan risteämälausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/risteamalausunnot.

Pyydämme toimittamaan YVA- ja kaava-asioita koskevat lausuntopyynnöt Fingridin kirjaamoon kirjaamo@fingrid.fi.

YVA- ja kaava-asioiden yhteyshenkilö Fingridissä on Mika Penttilä puh. 030 395 5230.

Ystävällisin terveisin

Fingrid Oyj
Maankäyttö ja ympäristö
Mika Penttilä
yksikön päällikkö

Fingrid Oyj

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

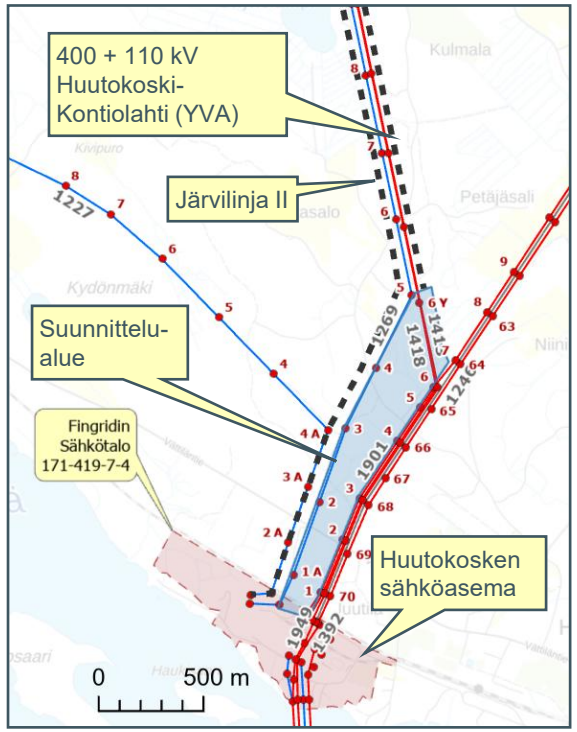
Puhelin
030 395 5000

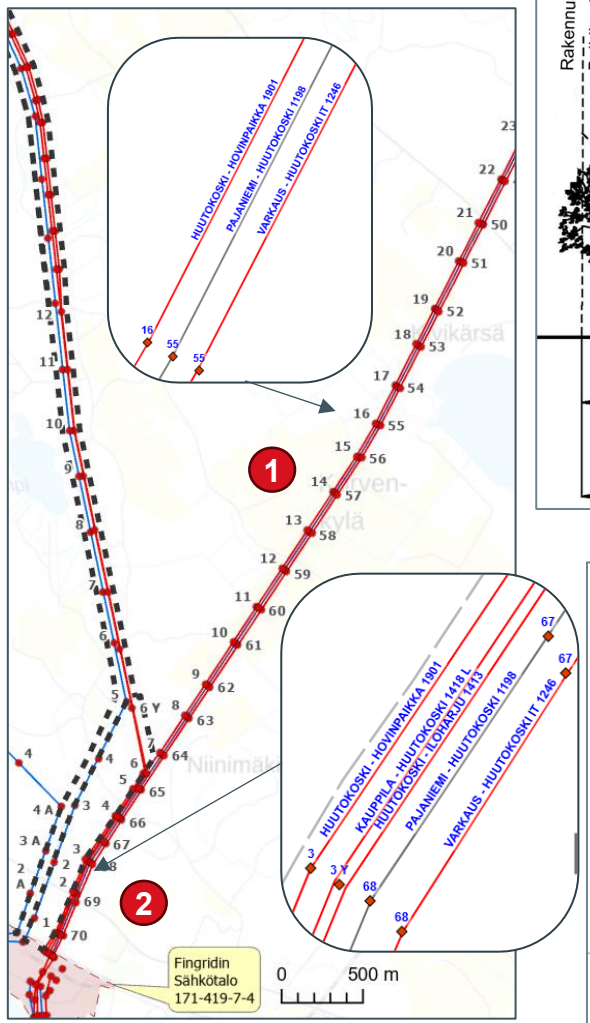
Faksi
030 395 5196

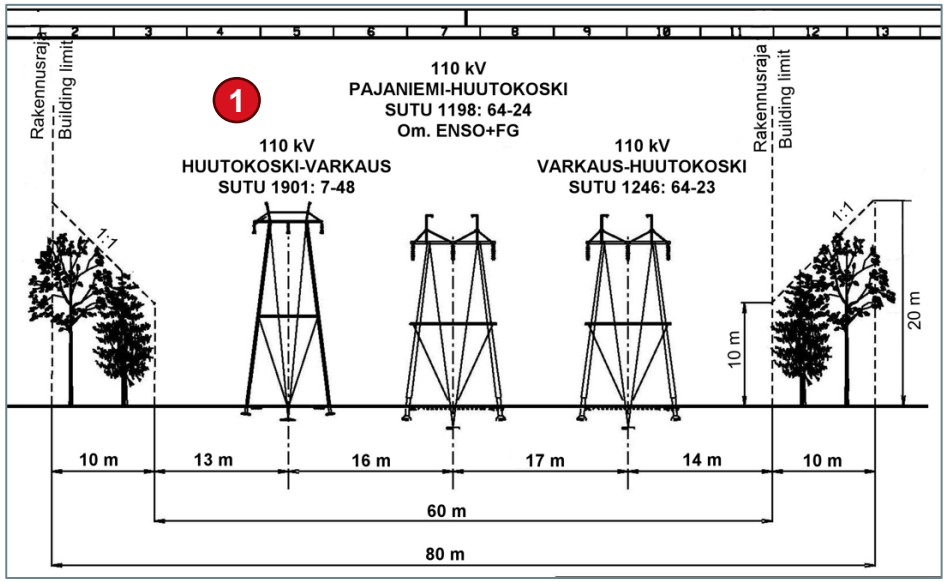
Y-tunnus 1072894-3, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

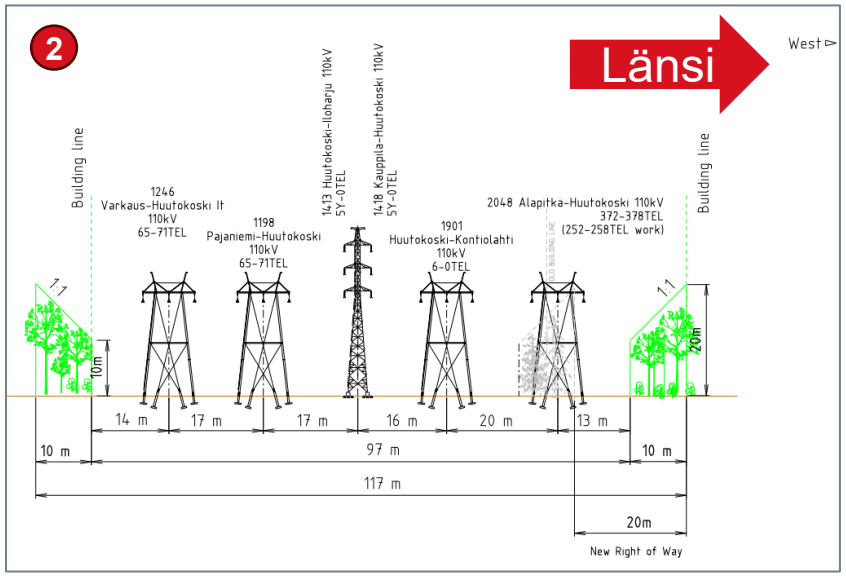
Liite Fingridin lausuntoon

Huutokosken sähköaseman ympäristön yleiskartta ja voimajohtojen poikkileikkaukset

Fingridin voimajohtohanke
Suunnittelualue
Fingridin kiinteistö
Pylväs
110 kV voimajohto (FINGRID)
400 kV voimajohto (FINGRID)
Muu voimajohto

Keskeiset poikkileikkaukset numeroitu kartalla
HUOM! Poikkileikkauksissa näkyy, että rakennusrajojen rajaama rakennusrajoitusalue voimajohtoalueelle vaihtelee. Fingridin tavoitteena on päivittää rakennusrajoitusalueet kattamaan koko voimajohtoalueen (kuten käynnissä olevissa voimajohtohankkeissa). Kaavoituksessa on suositeltavaa, että *voimajohtoa varten varattuna alueen osana* käytetään koko voimajohtoalueen leveyttä. Siten edistetään sähköturvallisuutta ja varautumista tulevaisuuden muutoksiin.

FINGRID
19.9.2026

Pohjakartta: MML 2026

Elinvoimakeskus

Lausunto
16.9.2026
Asiatunnus ITA/2788/2026

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

viite: lausuntopyyntönne 19.8.2026 (LVV-U/63388/2026)
Lausuntopyyntönne 19.8.2026 (LVV-U/63388/2026)

Neoen Renewables Finland Oy, Katajakorven aurinkovoimahanke, ympäristövaikutusten arviointiohjelma, Joroinen

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Itä-Suomen elinvoimakeskuksen (Liikenneosaston) lausuntoa Katajakorven aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, joka on hankkeesta vastaavan suunnitelma ympäristövaikutusten arvioinnin toteuttamisesta.

Hankealue sijaitsee noin 6 kilometriä Joroisten keskustaajamasta luoteeseen. Tuotantoalueen laajuus on 461 hehtaaria, josta noin puolet on metsää ja puolet peltoa. Aluetta rajaavat pohjoisessa Kolmantie (maantie 15323) ja etelässä Vättiläntie (maantie 455), tuotantoalueen eteläosan läpi kulkee rautatie.

Katajakorven aurinkovoimahankkeen laajuus pyritään määrittämään siten, että hanke lähtökohtaisesti aiheuttaisi mahdollisimman vähän haittaa lähialueen asukkaille ja ympäristölle, mutta olisi kuitenkin tuotannollisesti ja taloudellisesti kannattava.

Itä-Suomen elinvoimakeskuksen Liikenneosaston näkemyksen mukaan ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on tunnistettu hankkeen todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset. Liikenneosaston huomio kiinnittyy erityisesti rakentamisen aikaisten kuljetusten vaikutuksiin liikenneverkolla ja ihmisten elinoloihin (liikenneturvallisuus, melu, pöly). Arviointiohjelman mukaan *rakentamisessa tarvittavat osat sekä pystytyskalusto kuljetetaan rakennuspaikoille todennäköisesti valtatie 5:n ja tie 455 (Välttäläntie) tai 15323 (Kolmantie) kautta. Aurinkopaneelit kuljetetaan alueelle konteissa ja lisäksi tarvitaan tarvikekuljetuksia sekä perustamiseen liittyviä kuljetuksia. Kuljetusten määrä arvioidaan YVAselostusvaiheessa*.

Taulukossa 7-2 (*YVAn tarkastelualueen laajuus vaikutustyypeittäin*) liikenteen osalta on tunnistettu vaikutusten tarkastelun laajuus koko vaikutusalueella eli vaikutukset arvioidaan tieosuuksilla, joille hankkeen toteuttamisesta voi aiheutua liikenteen kasvua, tuontisatamasta tuotantoalueelle. Maankäyttö, yhdyskuntarakenne, ihmiset ja elinkeinotoiminta osion osalta on vaikutusalueen tunnistettu olevan vain lähiympäristö (n. 2 km). Liikenteen osalta ei mainita erillistä saavutettavuus- tai kuljetusselvitystä, mutta potentiaaliset kuljetusreitit on syytä kuvata ja kuljetusten ihmisiin kohdistuvat vaikutukset arvioida riittävän laajalta alueelta.

Liikenneosasto kehottaa laajentamaan **ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnin myös kuljetusreittien vaikutusalueelle,** varsinkin jos kuljetukset suuntautuvat Joroisten kirkonkylän/taajaman läpi, jossa on mm. melulle herkkää toimintaa ja jossa kuljetuksilla

Elinvoimakeskus

Lausunto
16.9.2026
Asiatunnus ITA/2788/2026

voi olla vaikutusta liikenneturvallisuuteen. Samoin tulee huomioida **maanteiden merkitys virkistyskäytössä** osuuksilla, joilla ei ole jalankulun ja pyöräliikenteen väyliä. Arviointiohjelmassa on esim. tunnistettu Rauhaniemen lenkki pyöräilylenkkinä, joka kulkee osin Vättiläntiellä (mt 455), jossa oletettavasti kuljetukset lisäävät liikennemääriä. Joidenkin hankkeiden kuljetuksilla on vaikutusta jopa koululaiskuljetuksiin ja koululaisten turvalliseen liikkumiseen hankealueiden vaikutuspiirissä. Kuljetusten vaikutukset ihmisten päivittäiseen arkiliikkumiseen on näin ollen syytä myös tunnistaa.

Kuljetusten ihmisiin kohdistuvien vaikutusten lieventämiskeinoja on tärkeää arvioida (kuljetusten ajoitukset, osoittaminen tietyille reiteille, nopeusrajoitusten alentaminen jne.).

Lupamenettelyihin (5.2) liittyen on syytä tarkentaa, että myös olevan maantieverkon liittymän parantaminen tai käyttötarkoituksen muutos edellyttää liittymälupaa Sisä-Suomen elinvoimakeskuksen (keskitetyistä liikenteen lupapalveluista). Maanteitä koskevat suunnittelusopimukset tehdään kuitenkin paikallisen liikenneasioita hoitavan elinvoimakeskuksen eli Itä-Suomen elinvoimakeskuksen Liikenneosaston kanssa. Työluvat tiealueelle myöntää Sisä-Suomen elinvoimakeskus.

Rata-asioista vastaa Väylävirasto.

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Asian on ratkaissut liikennejärjestelmäasiantuntija Katri Mattelmäki.

Itä-Suomen elinvoimakeskus

PL 60, 00072 Elinvoimakeskus
Puhelinvaihde 0295 036 100
kirjaamo.ita-suomi@elinvoimakeskus.fi
www.elinvoimakeskus.fi
Y-tunnus 2296962-1

Tämä asiakirja ITA/2788/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ITA/2788/2026 har godkänts elektroniskt

Mattelmäki Katri 16.09.2026 15:39

Aihe: diaarinumero LVV-U/63388/2026 // Lausuntopyyntö ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Katajakorven aurinkovoimahanke, Joroinen
Lähetetty: 15.9.2026, 15.46.18
Mistä: Holopainen Ari<ari.holopainen@pshyvinvointialue.fi>
Mihin: Lupa- ja valvontavirasto, Kirjaamo
Kopio: Siikström Hanne (LVV)

Luokat: K2_Jaana

HUOM! Ulkoinen lähettäjä. Älä avaa linkkejä tai liitteitä, ellet tunnista lähettäjää.
OBS! Extern avsändare. Öppna inte länkar eller bilagor om du inte känner igen avsändaren.
NOTE! External sender. Do not open links or attachments unless you recognize the sender.

Hei,

pelastusviranomaisen lausunto:

Energiavarastoinnille (akustoille) tulisi ensisijaisesti osoittaa muusta toiminnasta selkeästi erilliset alueet. Akustoja ei tule sijoittaa pohjavesialueille. Energiavaraston tulipalossa syntyviä sammutusjätevesiä tulee pystyä hallitsemaan, siksi niitä ei ole hyvä sijoittaa lähelle vesistöjä.

Alueelle tulee mahdollistaa riittävä ja laadukas tieverkosto, joka tulipalo- ja onnettomuustilanteissa palvelee hälytysajoa.

Aurinkovoimala-alueet on usein syytä jakaa pienempiin osa-alueisiin esimerkiksi huolto- ja pelastusteillä.

Terveisin

Ari Holopainen
paloinsinööri

Pohjois-Savon pelastuslaitos
Neulamäentie 2A
70700 Kuopio
ari.holopainen@pshyvinvointialue.fi
p. 044 461 0937

www.pelastustoimi.fi/pohjois-savo/
www.pshyvinvointialue.fi

Pohjois-Savon hyvinvointialue

Leppävirta

KESKI-SAVON YMPÄRISTÖTOIMI 18.9.2026

Asianumero D/107/11.00.01/2025

Otsikko Lausunto Katajakorven aurinkovoimalan ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Neoen Renewables Finland Oy, Joroinen

Asia

Lupa- ja valvontavirasto pyytää Keski-Savon ympäristötoimelta Joroisten kunnan ympäristö- ja terveydensuojeluviranomaisena lausuntoa ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, joka koskee Neoen Renewables Finland Oy:n Katajakorven aurinkovoimahanketta Joroisissa.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma (YVA-ohjelma) on suunnitelma aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin toteuttamisesta. Arviointiohjelma liitteineen on julkaistu 20.8.2026 vireillä oleviin YVA-hankkeisiin osoitteessa www.ymparisto.fi. YVA-ohjelmasta on pidetty kaikille avoin esittelytilaisuus 3.9.2026 klo 17.00-19.00 Joroisten kunnan virastotalossa. Vuosien 2026-2027 aikana laaditaan YVA-selostus, joka asetetaan julkisesti nähtäville. YVA-selostuksen esittelyyn järjestetää myös yleisötilaisuus.

Katajakorven aurinkovoimahanke sijaitsee Joroisten kunnassa noin 6 km kunnan keskustaajama-alueesta luoteeseen. Alustavan tuotantoalueen koko on 461 hehtaaria, josta noin puolet on metsää ja puolet peltoa. Aurinkovoimaloiden lisäksi tuotantoalueelle rakennetaan tarvittavat yhdys- ja huoltotiet, sisäinen sähköasema, energianvarastointialue sekä maakaapelointi voimaloilta sähköasemalle.

YVA-menettelyssä tarkastellaan kolmea vaihtoehtoa:

VEO Hanketta ei toteuteta.

VE 1 Aurinkovoima-alueen kokonaispinta-ala on noin 461 hehtaaria ja nimellisteho noin 360 MW. Sähkönvarastointia suunnitellaan korkeintaan 10 hehtaarin alueelle. Ulkoinen sähkönsiirto toteutetaan 2,5 km pitkän 400 kV voimajohdon avulla Huutokosken sähköasemalle nykyisen johtokadun rinnalla.

VE2 Aurinkovoima-alueen kokonaispinta-ala ja nimellisteho ovat pienempiä kuin vaihtoehdossa 1 ja määritetään tarkemmin alueella tehtävien selvitysten perusteella ennen YVA selostusvaihetta. Sähkönvarastointia suunnitellaan korkeintaan 5 hehtaarin alueelle. Ulkoinen sähkönsiirto toteutetaan 2,5 km pitkän 400 kV voimajohdon avulla Huutokosken sähköasemalle nykyisen johtokadun rinnalla.

Lausunto

Joroisten kunnan ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaiset toteavat, että YVA-menettelyssä tulee tunnistaa kyseessä olevan aurinkovoimalan ympäristövaikutukset ja lähialueen hankkeiden yhteisvaikutukset sekä estää kohtuuttomien ympäristövaikutusten syntyminen lähimpiin häiriintyviin kohteisiin, kuten luontokohteisiin, asuin- tai lomakiinteistöille. Erityisesti Pasalan peltojen osalta tulee tarkastella VE2, jossa pienennetään aurinkovoimalan pinta-alaa VE1:n pinta-alasta.

Hankkeessa muutetaan pääasiassa maa- ja metsätalousaluetta energian tuotannon käyttöön. Alueeseen sisältyy Pasalan peltojen alue, joka on maakunnallisesti arvokas maisema-alue,

Sähköisesti allekirjoitettu
Marika Limatius 18.9.2026

lintualue (MAALI) ja mustaliuskeiden-esiintymäalue. YVA-menettelyssä on syytä käydä perusteellisesti läpi onko peltojen erityisominaisuuksien vuoksi hankkeessa edellytyksiä muuttaa Pasalan peltoja aurinkovoimala-alueeksi.

Mikäli mustaliuskeiden vaikutusalueella sijaitsee yksityisiä talousvesikaivoja, on YVA-menettelyssä syytä arvioida, onko kaivuutöillä tai muilla rakentamistoimenpiteillä vaikutusta kaivovesien talousveden laadulle tai saatavuudelle, alueen pienvesiin sekä välittömään läheisyyteen sijoittuvalle Kolman pohjavesialueelle.

Aurinkovoimalasta syntyvät ympäristöhäiriöt liittyvät lähinnä rakennusaikaisiin työvaiheisiin (paalutusmelu, konetyöt, liikenne). Hankkeen mahdollisiin lupiin on lisättävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tehtävä ympäristönsuojelulain 118 §:n mukainen meluilmoitus, joka on tarpeen tilanteessa, jossa aurinkovoimalan perustamistyöt tehtäisiin lyöntipaalutuksena. Paalutustyön melu on erityisen häiritsevää ja kantautuu kauas.

Hankkeessa mahdollisesti syntyvien ylijäämämaisen sijoittamista on suunniteltava etukäteen. Ylijäämämaita ei sallita sijoitettavan pohjavesialueille eikä talousvesikaivojen läheisyyteen. Ylijäämämaita ei myöskään saa viedä maa-ainestenottoalueille, jos luvassa ei ole erikseen sallittu ylijäämämaiden vastaanottoa.

Terveydensuojelun näkökulmasta suunnittelussa tulee huomioida aurinkovoima-alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat yksityiset kiinteistöt. Toiminta-alueen ja asuin- sekä muiden häiriölle herkkien kohteiden väliin on syytä jättää riittävä suojaetäisyys aurinkopaneeleista aiheutuvien mahdollisten häikäisyhaittojen sekä voimalan laitteistojen liittyvien meluhaittojen ehkäisemiseksi.

Saaja

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Valmistelija

Marika Limatius
Ympäristösihteeri

Eikka Valtonen
Terveystarkastaja

Marika Limatius
Ympäristösihteeri

Lausunto on sähköisesti allekirjoitettu Leppävirran kunnan asianhallintajärjestelmässä.

KUOPIO

Lausunto
16.09.2026
Asianro 1931/11.04.00/2025

Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
Pohjois-Savon alueellinen vastuumuseo

Lupa- ja valvontavirasto

Viite: LVV-U/63388/2026, lausuntopyyntö 17.8.2026

Joroinen, lausunto Katajakorven aurinkovoimahankkeen YVA-ohjelmasta

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Kuopion kulttuurihistorialliselta museolta/Pohjois-Savon alueelliselta vastuumuseolta lausuntoa Joroisten Katajakorven aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA). Alueellinen vastuumuseo lausuu ohjelmasta arkeologisen kulttuuriperinnön ja rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

Hanke

Hankkeesta vastaavana toimii Neoen Renewables Finland Oy, joka suunnittelee Joroisten Huutokosken alueelle aurinkovoimala-aluetta. Hankealue sijaitsee Joroisten keskustaajamasta noin 6 km luoteeseen. Alustavan tuotantoalueen koko on 461 hehtaaria, josta noin puolet on metsää ja puolet peltoa. Aurinkovoimaloiden lisäksi alueelle rakennetaan tarvittavat yhdys- ja huoltotiet, sisäinen sähköasema, energianvarastointialue sekä maakaapelointi voimaloilta sähköasemalle. Valtakunnalliseen verkkoon liitynnän on tarkoitus tapahtua Fingridin Huutokosken sähköasemalla, joka sijaitsee noin 900 metriä hankealueen lounaiskulmasta.

YVA-menettelyssä tarkastellaan kolmea vaihtoehtoa, jossa VE0 on ettei hanketta toteuteta ja VE1 laajuus on noin 461 hehtaaria, nimellistehon ollessa noin 360 MW ja sähkönvarastointiin tarkoitetun alueen laajuuden olevan enintään 10 hehtaaria. Vaihtoehdossa 2 (VE2) aurinkovoima-alueen kokonaispinta-ala ja nimellisteho ovat pienempiä kuin vaihtoehdossa 1 ja ne määritellään tarkemmin hankealueella tehtävien selvitysten perusteella ennen UVA-selostusvaihetta. VE2:ssa sähkövarastoinnille varattu alue on korkeintaan 5 ha.

Katajakorven aurinkovoimahankkeen osalta on päädytty YVA-menettelyyn Pohjois-Savon ELY-keskuksen 11.4.2025 antaman päätöksen perusteella. ELY-keskus katsoi, että Katajakorven aurinkovoimahankkeella on sellaisia merkittäviä ympäristövaikutuksia, joiden perusteella hanke rinnastuu YVA-lain hankeluettelossa mainittuihin hankkeisiin. Myös Kuopion kulttuurihistoriallinen museo/Pohjois-Savon alueellinen vastuumuseo totesi YVA-tarveharkinnasta antamassaan lausunnossa, että hankkeella on sellaisia merkittäviä vaikutuksia kulttuuriympäristöön, että YVA-menettely on tarpeellinen.

KUOPIO

Lausunto
16.09.2026
Asianro 1931/11.04.00/2025

Arkeologinen kulttuuriperintö

YVA-ohjelmasta käy ilmi, että hankealueella on tarkoitus tehdä arkeologinen inventointi. Tällä hetkellä hankealueelta ei tunneta kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muuta arkeologista kulttuuriperintöä. Alueellinen vastuumuseo pystyy arvioimaan hankkeen mahdollisia vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön vasta sen jälkeen kun inventointi on tehty ja inventointiraportti on toimitettu alueelliselle vastuumuseolle.

Mikäli hankealueelta löytyy muinaismuistolain (295/1963) tarkoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä, ratkaistaan niihin mahdollisesti kohdistuva kajoaminen hanketta varten tehtävän kaavoituksen yhteydessä muinaismuistolain 13§ tarkoittamassa neuvottelussa.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Rakennettu kulttuuriympäristö on terminä laaja, ja se käsittää kaiken sen ympäristön, missä ihmisen kädenjälki näkyy. Näin ollen rakennetuksi kulttuuriympäristöksi luettavia kohteita ovat esimerkiksi peltomaisemat. Yleisesti ottaen peltomaisemiin liittyy maisema-arvoja, mutta usein niissä korostuvat myös historiallisesti merkittävät arvot.

YVA-ohjelman mukaan aurinkovoimahankkeen arvioinnin pohjaksi laaditaan maisema- ja kulttuuriympäristöanalyysi. Alueellinen vastuumuseo pitää ehdottoman tärkeänä, että YVA-ohjelman kappaletta *13.1.2 Kulttuuriympäristön nykytila* täydennetään nähdystä. Hankealue sijoittuu osaksi maakunnallisesti merkittävään Lapinmäki-Pasalankylä-Ryyhtölän maisema-alueeseen (MA 4.544, v. 2025) – katkaisten maisema-alueen kaksiosaiseksi. Ohjelmassa kuvataan tarkemmin lähiympäristöön kuuluvia valtakunnallisesti merkittäviä kohteita: Joroisten kartanot (RKY) ja Huutokosken rautatieasema (RKY). Lapinmäki-Pasalankylä-Ryyhtölän peltomaisema osoitetaan niin ikään Kotkatharju-Valvatus osayleiskaavassa (v.2016) maisemallisesti arvokkaana peltomaisemana (MA) ja maisemakokonaisuus laajemmin maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristönä (km-1). Arvokas peltomaisema on inventoitu kaavatyön yhteydessä 25.11.2014.

Alueellinen vastuumuseo arvioi, että hankkeen vaikutukset rakennettuun kulttuuriympäristöön tulisivat olemaan erittäin suuret, ja että tästä syystä maisema- ja kulttuuriympäristöanalyysin kuvantamispaikat olisi ollut hyvä mainita jo YVA-ohjelmassa.

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Helka Väisänen, museopalveluiden päällikkö, museonjohtaja

Mikko Paalanen, intendentti

KUOPIO

Lausunto
16.09.2026
Asianro 1931/11.04.00/2025

Liitteet

Jakelu Lupa- ja valvontavirasto
Museovirasto

Kuopion kaupunki
PL 228 (Tulliportinkatu 31)
70101 Kuopio
Puhelin: 017 185 044
www.kuopio.fi
Y-tunnus: 0171450-7

Lupa- ja valvontavirasto (kirjaamo@lvv.fi)

Viite: Lausuntopyyntönne 17.8.2026 / LVV-U/63388/2026

Lausunto Katajakorven aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Joroinen

Neoen Renewables Finland Oy suunnittelee Katajakorpeen Joroisiin noin 461 hehtaarin laajuista teollisen mittakaavan aurinkovoimahanketta. Hankkeen nimellisteho olisi enimmillään noin 360 MW (VE1). Suunnittelualueesta noin puolet on metsää ja puolet peltoa. Hankekokonaisuuteen kuuluvat lisäksi sähkönvarastointi, sisäinen sähköasema sekä noin 2,5 kilometrin pituinen 400 kV voimajohto Huutokosken sähköasemalle. Vaihtoehto VE2 on VE1:tä suppeampi vaihtoehto, jonka pinta-ala ja teho tarkentuvat selvitysten perusteella YVA-selostusvaiheessa. Hankealueella on voimassa kunnan v. 2016 hyväksymä Kotkaharju-Valvatus -osayleiskaava.

Pohjois-Savon liitto pitää YVA-ohjelmassa esitettyä ympäristön nykytilan kuvausta ja suunniteltuja selvityksiä pääosin riittävinä. Maakuntakaavoituksen näkökulmasta hankkeessa korostuvat erityisesti vaikutukset maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen, maisemaan ja kulttuuriympäristöön, linnustoon, virkistysyhteyksiin ja ekologisiin yhteyksiin sekä pinta- ja pohjavesiin. YVA-ohjelmassa nämä vaikutukset on pääosin tunnistettu keskeisiksi arvioitaviksi vaikutuksiksi.

YVA-selostuksessa tulee ottaa huomioon Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3. vaihe ja sen koko maakuntakaava-aluetta koskeva aurinkoenergian tuotantoalueiden suunnittelumääräys. Määräyksen mukaisesti arvioinnissa tulee kiinnittää huomiota erityisesti aurinkovoimarakentamisen sijoittumiseen metsäpeitteisille alueille ja yhtenäisille peltoalueille, ruuantuotannon huoltovarmuuteen, vesistövaikutuksiin, luonnon ydinalueisiin ja ekologisiin yhteyksiin sekä luonnon, kulttuuriympäristön, maiseman ja virkistyksen arvoihin. Lisäksi tulee arvioida hankkeen maakunnalliset ja ylimaakunnalliset yhteisvaikutukset sekä kokonaisvaikutukset myös ilmaston kannalta.

Voimassa olevan maakuntakaavan merkinnät ja muut maakunnallisesti merkittävät arvot on YVA-ohjelmassa tunnistettu kattavasti. YVA-selostuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota hankkeen vaikutuksiin maakunnallisesti arvokkaaseen Lapinmäki-Pasalankylä-Ryyhtölä-maisema-alueeseen sekä lähialueen valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin. Maisemavaikutusten arvioinnissa tulee hyödyntää riittäviä havainnekuvia ja tarkastella vaikutuksia erityisesti avoimien

SÄHKÖISESTI ALLEKIRJOITETTU

Annaelina Isola, suunnittelujohtaja 18.9.2026

peltoalueiden ja kulttuuriympäristön kannalta keskeisistä näkymäsuunnista.

Pohjois-Savon liitto pitää tärkeänä, että YVA-selostuksessa VE2 muodostetaan aidosti VE1:stä poikkeavaksi ja merkittävimpiä haitallisia vaikutuksia lieventäväksi vaihtoehdoksi. VE2:n muodostamisessa tulee hyödyntää arvioinnissa saatavaa tietoa erityisesti maisema-, linnusto-, luonto-, vesistö-, virkistys- ja maankäyttövaikutuksista. YVA-selostuksessa tulee kuvata, miltä osin VE2 poikkeaa VE1:stä ja millä ympäristövaikutuksiin liittyvillä perusteilla rajaus on muodostettu.

YVA-ohjelman mukaan yhteisvaikutuksia tarkastellaan erikseen kunkin vaikutuslajin yhteydessä. Maakuntakaavan suunnittelumääräys huomioon ottaen arvioinnissa tulee muodostaa kokonaiskuva energiantuotannon ja muun Huutokosken ympäristöön keskittyvän maankäytön yhteisvaikutuksista. Tarkastelussa tulee kiinnittää huomiota erityisesti maankäyttöön, maisemaan, luontoon ja ekologisiin yhteyksiin, maa- ja metsätalousalueiden muutoksiin sekä sähkönsiirtoon kohdistuviin yhteisvaikutuksiin. Arvioinnissa tulee tarkastella, miten maakuntakaavassa osoitettujen ulkoilu- ja moottorikelkkareittien yhteystarpeiden jatkuvuus voidaan turvata laajasta aidattavasta tuotantoalueesta huolimatta.

Tämän lausunnon valmisteluun on osallistunut maakuntasuunnittelija.

18.9.2026

Suunnittelujohtaja Annaelina Isola

Lausunto on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä.

SÄHKÖISESTI ALLEKIRJOITETTU

Annaelina Isola, suunnittelujohtaja 18.9.2026

Lupa- ja valvontavirasto
Kirjaamo
kirjaamo@lvv.fi

Lupa- ja valvontaviraston lausuntopyyntö 17.8.2026 (LVV-U/63388/2026)

Väyläviraston lausunto Katajakorven aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelmasta)

Neoen Renewables Finland Oy suunnittelee aurinkovoimahanketta Joroisten kuntaan. Hankkeessa on suunniteltu rakennettavan enintään 461 hehtaarin aurinkovoima-alue, joka sijoittuisi Joroisten keskustaajamasta noin kuusi kilometriä luoteeseen. Aurinkovoimaloiden lisäksi tuotantoalueelle rakennetaan tarvittavat yhdys- ja huoltotiet, sisäinen sähköasema, energianvarastointialue sekä maakaapelointi voimaloilta sähköasemalle. Hankealueen sähköverkkoliityntää suunnitellaan Fingrid Oyj:n Huutokosken sähköasemalle. Suunniteltu sähkönsiirtoreitti on pituudeltaan noin 2,5 kilometriä.

YVA-ohjelmassa käsiteltävät vaihtoehdot:

- VE0: Hanketta ei toteuteta.
- VE1: Aurinkovoima-alueen kokonaispinta-ala on noin 461 hehtaaria ja nimellisteho noin 360 MW. Sähkön varastointia suunnitellaan korkeintaan 10 hehtaarin alueelle. Ulkoinen sähkönsiirto toteutetaan 2,5 km pitkällä 400 kV voimajohdolla (ilmajohdolla) Huutokosken sähköasemalle.
- VE2: Aurinkovoima-alueen kokonaispinta-ala ja nimellisteho ovat pienempiä kuin vaihtoehdossa 1 ja määritetään tarkemmin alueella tehtävien selvitysten perusteella ennen YVA-selostusvaihetta. Sähkön varastointia suunnitellaan korkeintaan 5 hehtaarin alueelle. Ulkoinen sähkönsiirto toteutetaan 2,5 km pitkällä 400 kV voimajohdolla (ilmajohdolla) Huutokosken sähköasemalle.

Hankealue rajautuu koillisreunaltaan yhdystiehen 15323 (Kolmantie). Valtatie 23 (Varkaudentie) kulkee noin 3 kilometrin päässä hankealueen pohjoispuolella ja seututie 455 (Vättiläntie) noin puolen kilometrin päässä hankealueen lounaispuolella. Suunniteltu sähkönsiirtolinja Huutokosken sähköasemalle risteää seututien 455 kanssa.

Huutokoski-Varkaus-pääraide kulkee hankealueen lounaisosan läpi. Pieksämäki-Huutokoski-pääraide kulkee noin 800 metrin päässä hankealueen rajasta, ja suunniteltu sähkönsiirtolinja Huutokosken sähköasemalle risteää Pieksämäki-Huutokoski-pääraiteen kanssa.

Väylävirasto
PL 33, 00521 Helsinki
Opastinsilta 12 A, 00520 Helsinki
Puhelin 0295 34 3000
etunimi.sukunimi@vayla.fi
kirjaamo@vayla.fi
vayla.fi

Kuljetusreittejä ja -määriä sekä erikoiskuljetusten tarvetta tullaan käsittelemään YVA-selostuksessa. YVA-selostuksessa arvioidaan myös kuljetusreittien kattavuuden ja kunnon riittävyyttä.

Väylävirasto esittää lausuntonaan:

Hankkeen suunnittelussa tulee huomioida, ettei hankkeen rakentamisesta tai toiminnasta saa aiheutua vaikutuksia, jotka voisivat heikentää liikenteen sujuvuutta, turvallisuutta tai liikenneväylien kantavuutta esimerkiksi häikäisyn tai hulevesien hallinnan vuoksi. Väylävirasto tuo esille, että liikennevaikutusten arvioinnin yhteydessä on tarkasteltava hankkeen johdosta lisääntyvän liikenteen vaikutuksia läheisille väylille sekä rakentamisajan että toimintavaiheen osalta.

Hankkeen jatkosuunnittelun aikana on riittävän ajoissa kiinnitettävä huomiota materiaalien varastoinnin ja kuljetusreittien selvittämiseen. Erikoiskuljetusluvissa lupaviranomaisena toimii Sisä-Suomen elinvoimakeskus. Hankkeen tarvitsemia kuljetuksia varten maanteiden, siltojen ja rumpujen kantokyky on varmistettava hyvissä ajoin ennen kuljetuksia. Jos rakenteiden vahvistamiselle tai mahdollisten tasoliittymien ym. parantamistoimille, kuten tasoristeyskansien vahvistamiselle ja leventämiselle, todetaan tarvetta, toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankkeesta vastaavan kustannuksella. Tämä koskee myös mahdollista valaisinpylväiden ja liikennemerkkien väliaikaista siirtoa sekä liittymien avartamista. Asian osalta tulee olla yhteydessä Itä-Suomen elinvoimakeskukseen. Liittymäluvat maanteille myöntää Sisä-Suomen elinvoimakeskus.

Ensisijaisesti kuljetukset tulisi suunnitella muuta reittiä kuin rautatien tasoristeysten kautta. Jos tasoristeyksen käyttö lisääntyy rakentamisaikaisen liikenteen johdosta merkittävästi tai sen käyttötarkoitus muuttuu, on tienpitäjän haettava lisääntyvään tai muuttuvaan käyttöön oikeuttava Väyläviraston lupa. Väylävirasto voi liittää lupapäätökseen tasoristeyksen rakentamista, uudenlaista käyttöä, kunnossapitoa ja poistamista sekä tasoristeykseen liittyvää tietä koskevia ehtoja, joiden toteutus kokonaisuudessaan tai osittain voi jäädä luvanhakijan vastuulle. Tasoristeysluvan tarpeesta voi olla yhteydessä Väylävirastoon, kirjaamo@vayla.fi. Lisätietoja tasoristeysten ylittämisen suunnitteluun ja toteutukseen liittyen on ohjeessa: ”Erikoiskuljetukset rautatien tasoristeyksissä” (Väyläviraston julkaisuja 8/2021 v3).

Suunnittelussa tulee huomioida, etteivät voimajohdon pylväät estä tai haittaa maanteiden käyttöä. Väylävirasto muistuttaa, että kaapeleiden ja johtojen sijoittamisessa tiealueelle noudatetaan, mitä liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) 42 §:ssä ja 42 a §:ssä säädetään. Rakennettaessa voimajohtoa maanteiden yhteyteen tulee noudattaa Väyläviraston "Sähkö- ja telejohdot ja maantiet" -ohjeen (Liikenneviraston ohjeita 3/2018) lisäksi Liikenneviraston 12.10.2018 antamaa määräystä johtojen ja rakenteiden sijoittamisesta maantien tiealueelle

(LIVI/44/06.04.01/2018). Ohjetta tulee noudattaa siinäkin tapauksessa, että uusi johto rakennetaan olemassa olevan johdon rinnalle.

Työhön, joka kohdistuu maantiehen tai tapahtuu tiealueella tai edellyttää liikenteen ohjausta ja varoittamista liikennemerkein, on oltava elinvoimakeskuksen lupa. Lupa tarvitaan myös rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittamiseen tiealueelle. Lupa voidaan myöntää, jos toimenpiteestä ei aiheudu vaaraa liikenteelle eikä haittaa tienpidolle. Työluvalla voidaan myöntää myös tieliikennelain 187 §:ssä tarkoitettu lupa tien tilapäiseen sulkemiseen silloin, kun sulkeminen liittyy tiealueella työskentelyyn.

Rautatiealueelle voimajohtojen, putkien ja muiden rakenteiden sijoittaminen tapahtuu joko lunastusluvalla tai sopimalla sijoittamisesta Väyläviraston kanssa ratalain 36 §:n mukaisesti (sijoitussopimus). Mikäli sijoittaminen toteutetaan lunastusluvalla, tulee rautatiealueella tehtävistä töistä lisäksi sopia Väyläviraston kanssa ratalain 36 § 4 momentin mukaisesti (työskentelysopimus). Sopimuksen yhteydessä varmistetaan turvallinen työskentely ja vastuut rautatien risteämissä.

Rautatiealueelle sijoitettavien rakennelmien, laitteiden ja johtojen sijoittamisessa on noudatettava Väyläviraston ohjeita. Työskenneltäessä ja liikuttaessa rata-alueella ja myös radan suoja-alueella on tarkistettava aina ratatyöluvan tarve. Rautatiealueella ja myös radan suoja-alueella työskenneltäessä ja liikuttaessa on noudatettava Väyläviraston ohjetta Radanpidon turvallisuusohjeet TURO (Väyläviraston ohjeita 111/2023), ohjetta Valtion rataverkon haltijan osaamis- ja pätevyysvaatimukset (Väyläviraston ohjeita 43/2024 v2) sekä tarvittaessa Sähkörataohjeita (Liikenneviraston ohjeita 7/2016). Työn tarvitsemista rautatieliikenteen liikennekatkoista on sovittava erikseen Fintraffic Raide Oy:n liikennesuunnittelun kanssa.

Väylävirasto pyytää ottamaan huomioon kuljettamisreittien suunnittelussa Väyläviraston hanke- ja suunnittelukohteet, jotka löytyvät sivulta: https://vayla.fi/suunnittelu-rakentaminen.

Väylävirasto huomauttaa, että ajantasaiset ohjeet on aina tarkistettava ohjeluettelosta Väyläviraston verkkosivuilta (https://vayla.fi/palveluntuottajat/ohjeluettelo).

Maanteiden ja tienpidon osalta lausuu tarkemmin Itä-Suomen elivoimakeskus.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.
Väylävirastossa asian on ratkaissut yksikönpäällikkö Laura Yli-Jama ja esitellyt asiantuntija, ympäristö Katri Kallio.

Jakelu Väyläviraston kirjaamo
Lupa- ja valvontaviraston kirjaamo

Tiedoksi	Hanna Turunen	Itä-Suomen elinvoimakeskus
	Henri Heikura	Itä-Suomen elinvoimakeskus
	Katri Mattelmäki	Itä-Suomen elinvoimakeskus
	Raimo Kaikkonen	Itä-Suomen elinvoimakeskus

Väylävirasto
Trafikledsverket

LAUSUNTO KATAJAKORVEN AURINKOVOIMAHANKKEEN YVA-OHJELMASTA

Tämä asiakirja on allekirjoitettu Väyläviraston sähköisen allekirjoituksen palvelussa. Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

Denna handling är undertecknad i Trafikledsverkets tjänst för elektroniska underskrifter. Du kan verifiera den elektroniska underskriften med Adobe Acrobat.

This document has been signed at Finnish Transport Infrastructure Agency´s service for electronic signatures. You can verify the authenticity of the signature by using Adobe Acrobat.

Allekirjoitukset / Underskrifter / Signatures

Allekirjoittaja	**Kallio Katri**
Allekirjoitusaika	17.09.2026 12:06
Allekirjoittaja	**Yli-Jama Laura**
Allekirjoitusaika	17.09.2026 16:30

Allekirjoitetut asiakirjat

Asiakirja	Katajakorven aurinkovoimahanke YVAO Väylävirasto lausunto.pdf (152256b5beba5605f2b799bf6211cd82993b331424529f77bf72e2e87be9c27e)

Käsittelytunnus b1cbe83a-1021-4450-89c2-e6bc0890a7af.

Asia: Neoen Renewables Finland Oy, Katajakorven aurinkovoimahanke, Joroinen, ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA) (LVV-U/63388/2026)

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Lausunto

1 Johdanto

Neoen Renewables Finland Oy suunnittelee aurinkovoimahanketta Joroisten kuntaan. Suunniteltu hankealue on pinta-alaltaan enintään 461 ha. Sähkönsiirto toteutetaan 2,5 km pitkän 400 kV voimajohdon avulla Huutokosken sähköasemalle nykyisen johtokadun rinnalla.

2 Lausunto

Pyydettynä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Hankkeessa on suunniteltu tehtäväksi mm. seuraavat selvitykset: metsäkanalintujen soidinpaikkaselvitys, pesimälinnustoselvitys, lumijälkilaskenta. Kanalintuselvitykset on toteutettu kahtena peräkkäisenä vuonna.

Selostusvaiheessa tulee kiinnittää huomiota mahdollisiin uhanalaisiin luontotyyppeihin, arvokkaaseen lajistoon sekä sähkönsiirtovaihtoehtojen vaikutuksiin ja ekologisiin yhteyksiin. Myös hankkeen laaja maankäytön muutos edellyttää luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen ja elinympäristöjen pirstoutumisen huolellista arviointia.

Selostuksessa tulee tarkastella mahdollisten aitaamisten vaikutuksia, rakentamisen aikaista melua ja lisääntynyttä liikennettä alueella. Lisäksi mikäli alueella metsäkanalintuja ja niiden soitimia havaitaan, on tärkeää pyrkiä välttämään keskeisten yhtenäisten metsäalueiden pirstoutumista, jotta hanke ei vaikuta mahdollisiin soidinalueisiin, soidinkeskuksiin ja niitä ympäröiviin päiväreviireihin.

3 Lausunnon tiivistelmä

Selostusvaiheessa tulee kiinnittää huomiota mahdollisiin uhanalaisiin luontotyyppeihin, arvokkaaseen lajistoon sekä sähkönsiirtovaihtoehtojen vaikutuksiin ja ekologisiin yhteyksiin. Myös hankkeen laaja maankäytön muutos edellyttää luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen ja elinympäristöjen pirstoutumisen huolellista arviointia.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 21.09.2026 klo 16:49:11.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi:

Lausunto Katajakorven aurinkovoimahankkeen YVA-ohjelmasta

KH 21.09.2026 § 143
199/11.01.00.03/2026

Valmistelija

Petri Miettinen, tekninen johtaja, p. 040 661 4342

Toimivalta

Joroisten kunnan hallintosäännön 25 § kohdan 18 mukaan kunnanhallitus päättää lausuntojen antamisesta kunnan kannalta merkittävistä asioista.

Asia

Neoen Renewables Finland Oy on toimittanut yhteysviranomaisena toimivalle Lupa- ja valvontavirastolle YVA-lain mukaisen Katajakorven aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelman). Arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin toteuttamisesta.

YVA-ohjelmaa koskevat lausunnot ja mielipiteet tulee toimittaa viimeistään 18.9.2026 Lupa- ja valvontavirastolle. Lausunnon antamiselle on saatu jatkoaikaa 23.9.2026 saakka. Yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta on nähtävillä kuukauden kuluessa lausunnon antamiseen ja mielipiteiden esittämiseen varatun määräajan päättymisestä ympäristöhallinnon verkkosivulla www.ymparisto.fi/katajakorven-aurinkovoimahanke-YVA.

Varsinainen lausunto

Selostus

Joroisten kunta suhtautuu lähtökohtaisesti myönteisesti uusiutuvan energian tuotannon kehittämiseen kunnan alueella. Uusiutuvan energian hankkeet tukevat kunnan ilmasto- ja elinvoimatavoitteita, vahvistaa paikallista yritystoimintaa ja työllisyyttä sekä tuoda taloudellista hyötyä kunnalle ja maanomistajille.

Samalla kunta pitää tärkeänä, että laajamittaisten uusiutuvan energian hankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa sovitetaan tasapainoisesti yhteen energiantuotannon tavoitteet sekä hankkeen vaikutukset mm. alueen asukkaisiin, maanomistajiin, elinkeinoihin, luonnonympäristöön, maisemaan, vesistöihin, kulttuuriympäristöön ja muuhun maankäyttöön. Kunta arvioi hanketta kokonaisuutena siten, että hankkeen mahdolliset hyödyt ja haitat sekä niiden kohdentuminen eri osapuolille otetaan tasapuolisesti huomioon. Kunta pitää tärkeänä, että hankkeen vaikutukset arvioidaan YVA-menettelyssä riittävän kattavasti ja että arvioinnin tuloksia hyödynnetään aidosti hankkeen jatkosuunnittelussa ja alueen osayleiskaavoituksessa.

Joroisten kunnanvaltuuston hyväksymän Joroisten maankäytön kehityskuva 2040 - uusiutuva energia -asiakirjan tavoitteena on ohjata laajamittaisen uusiutuvan energian tuotantoa siten, että hankkeissa huomioidaan voimalan koko elinkaari sekä ekologinen, sosiaalinen ja kulttuurinen sekä taloudellinen kestävyys. Kehityskuvan periaatteet ja suositukset tulee ottaa huomioon Katajakorven hankkeen jatkosuunnittelussa.

Maankäyttö, vaihtoehtojen vertailu ja hankkeen mitoitus

Kunta pitää tärkeänä, että YVA-menettelyssä muodostetaan riittävä kokonaiskuva hankkeen eri toteutusvaihtoehtojen vaikutuksista ja niiden välisistä eroista. Vertailun perusteella tulee voida

tunnistaa ne hankealueen osat, joilla aurinkovoimatuotannon vaikutukset ovat vähäisempiä, sekä vastaavasti alueet, joilla vaikutukset muodostuvat merkittävämmiksi.

Erityisesti vaihtoehdon VE2 tulee muodostua arviointimenettelyn aikana riittävän selkeästi määritellyksi ja aidosti vaihtoehtoon VE1 nähden vertailukelpoiseksi toteutusvaihtoehdoksi. YVA-selostuksessa tulee kuvata, millä perusteilla VE2 lopullinen rajaus on muodostettu ja miten arvioinnissa tunnistetut vaikutukset ovat vaikuttaneet rajaukseen.

Arvioinnin tulee tukea osayleiskaavoitusta ja hankkeen jatkosuunnittelua siten, että haitallisia vaikutuksia voidaan vähentää tuotantoalueiden rajauksilla ja tarvittaessa jättämällä herkimmät alueet rakentamisen ulkopuolelle. Jatkosuunnittelussa tulee lisäksi ottaa huomioon Joroisten maankäytön kehityskuvassa esitetyt periaatteet riittävistä suojaetäisyyksistä tuotantoalueiden ja asutuksen sekä muiden herkkien toimintojen ja alueiden välillä.

Maa- ja metsätalous sekä ilmastovaikutukset

YVA-selostuksessa tulee arvioida hankkeen vaikutukset maa- ja metsätalouteen sekä alueen nykyisten maankäyttömuotojen jatkuvuuteen.

Joroisten maankäytön kehityskuvan lähtökohtana on, että laajojen peltoaukeiden käyttö energiantuotantoon ei ole suotavaa. Peltoalueiden osalta tulee huomioida niiden merkitys maataloustuotannolle, peltoalueiden yhtenäisyys ja ruoantuotannon huoltovarmuus. Metsäalueiden osalta tulee esittää selkeästi hankkeen edellyttämän metsäkadon määrä eri vaihtoehdoissa sekä huomioida poistuvan puuston hiilivarasto, tulevan hiilensidontakyvyn menetys ja maaperään kohdistuvat vaikutukset.

Hankkeen ilmastovaikutukset tulee arvioida koko elinkaaren ajalta. Uusiutuvan sähköntuotannon ilmastohyötyjä tulee tarkastella suhteessa rakentamisesta, metsäkadosta, maankäytön muutoksista, materiaaleista ja käytöstä poistamisesta aiheutuviin vaikutuksiin. Lisäksi tulee tarkastella mahdollisuuksia lieventää ja kompensoida hiilinielujen ja hiilivarastojen menetystä.

Maisema, kulttuuriympäristö ja asukkaisiin kohdistuvat vaikutukset

Kunta pitää maisemaan ja kulttuuriympäristöön kohdistuvien vaikutusten arviointia yhtenä hankkeen keskeisistä arviointikokonaisuuksista. Laajan aurinkovoima-alueen toteuttaminen muuttaa alueen nykyistä maisemakuvaa ja voi vaikuttaa maiseman kokemiseen myös varsinaisen tuotantoalueen ulkopuolella.

Maisemavaikutuksia tulee havainnollistaa riittävän kattavilla ja realistisilla havainnekuvilla ja näkymäalueanalyyseillä. Tarkastelupisteitä tulee sijoittaa erityisesti lähialueen asutuksen, teiden, kyläympäristöjen sekä maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden alueiden yhteyteen. Arvioinnissa tulee tarkastella mahdollisuuksia lieventää vaikutuksia tuotantoalueiden rajauksella, riittävillä etäisyyksillä sekä olemassa olevan puuston ja muun kasvillisuuden säilyttämisellä.

Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa tulee huomioida vakituiset ja vapaa-ajan asukkaat, maanomistajat, elinkeinonharjoittajat sekä alueen muut käyttäjät. Tarkastelussa tulee huomioida muun muassa maiseman muuttuminen, rakentamisen aikainen liikenne, melu ja pöly sekä toiminnan aikaiset mahdolliset melu- ja heijastusvaikutukset. Toiminnan aikaisen melun arvioinnissa tulee huomioida aurinkovoimatuotannon, sähköasemien, muuntajien, inverttereiden ja mahdollisen energiavaraston muodostama kokonaisuus.

Hankealueen nykyinen virkistys- ja muu käyttö tulee selvittää riittävällä tavalla. Arvioinnissa tulee huomioida muun muassa metsästys, marjastus, sienestys ja muu luonnossa liikkuminen sekä tuotantoalueiden aitaamisen vaikutukset ihmisten ja riistaeläinten liikkumiseen.

Sosiaalisten vaikutusten arvioinnissa tulee tunnistaa, että hankkeen hyödyt ja haitat voivat kohdistua eri tavoin eri osapuoliin. Kunta korostaa avointa ja oikea-aikaista vuorovaikutusta lähialueen asukkaiden, maanomistajien ja muiden osallisten kanssa.

Luonnon monimuotoisuus ja ekologiset yhteydet

YVA-selostuksessa tulee muodostaa kokonaiskuva hankkeen vaikutuksista luonnon monimuotoisuuteen. Yksittäisten arvokkaiden luontokohteiden ja lajien lisäksi tulee arvioida vaikutukset elinympäristöjen yhtenäisyyteen ja ekologisiin yhteyksiin.

Hankkeen laajuus huomioon ottaen erityistä huomiota tulee kiinnittää metsä- ja muiden luontoympäristöjen pirstoutumiseen sekä tuotantoalueiden aitaamisen vaikutuksiin eläinten liikkumiseen. Linnustovaikutuksissa tulee huomioida hankealueen ja sen lähiympäristön merkitys lintujen pesimä-, ruokailu-, levähdys- ja muutonaikaisina alueina ja kiinnittää erityistä huomiota Pasalan peltoalueen linnustolliseen merkitykseen.

Haitallisten luontovaikutusten ehkäisemisessä lähtökohtana tulee olla vaikutusten välttäminen. YVA-selostuksen tulee tunnistaa ne luontoarvoiltaan tai ekologiselta merkitykseltään herkät alueet, joiden jättäminen rakentamisen ulkopuolelle on perusteltua. Tämän jälkeen tulee tarkastella vaikutusten lieventämistä ja tarvittaessa Joroisten maankäytön kehityskuvan mukaisesti myös vapaaehtoisen ekologisen kompensaation mahdollisuuksia.

Pinta- ja pohjavedet sekä hulevesien hallinta

Hankkeen laajuuden vuoksi vaikutuksia alueen vesitalouteen tulee tarkastella kokonaisuutena. YVA-selostuksessa tulee kuvata alueen nykyiset valuma- ja kuivatusolosuhteet sekä arvioida rakentamisen, puuston poistamisen, maanpinnan käsittelyn, tiestön ja paneelikenttien vaikutukset pintavalunnan määrään, virtausreitteihin ja veden laatuun.

Erityistä huomiota tulee kiinnittää eroosion sekä kiintoaine- ja ravinnekuormituksen ehkäisemiseen, vaikutuksiin lähialueen vesistöihin ja pohjaveteen sekä tarvittaessa talousvesikaivoihin. Selostuksessa tulee esittää konkreettiset periaatteet hulevesien hallinnalle siten, ettei hanke lisää merkittävästi tulva-, eroosio- tai vesistökuormitusriskiä. Hulevesiratkaisuissa tulee tarkastella myös sammutusvesien hallintaa.

Liikenne, sähkönsiirto ja yhteisvaikutukset

Hankkeen liikennevaikutukset tulee arvioida erityisesti rakentamisvaiheen osalta. Arvioinnissa tulee esittää pääasialliset kuljetusreitit, raskaan liikenteen määrä ja ajoittuminen sekä teiden, liittymien ja yksityisteiden soveltuvuus rakentamisaikaiseen liikenteeseen. Hankkeen edellyttämät uudet tieyhteydet ja yksityisteiden mahdolliset perusparannukset kuuluvat lähtökohtaisesti hanketoimijan vastuulle.

Sähkönsiirron vaikutusten arvioinnissa tulee selkeästi erottaa toisistaan ilmajohtona ja maakaapelointina toteutettavat ratkaisut. Ilmajohto edellyttää pysyvää johtoaluetta ja muodostaa ympäristössä näkyvän rakenteen, kun taas maakaapeloinnin toiminnanaikaiset maisemavaikutukset ovat olennaisesti vähäisemmät. Myös maakaapeloinnin rakentamisen aikaiset maaperä-, kasvillisuus-, vesitalous- ja maankäyttövaikutukset tulee kuitenkin arvioida.

Joroisten maankäytön kehityskuvassa suositellaan uusien voimajohtoreittien toteuttamista maakaapelointeina. YVA-selostuksessa tulee tämän vuoksi tarkastella maakaapeloinnin toteuttamismahdollisuuksia ja vaikutuksia vaihtoehtona ilmajohdolle ainakin sellaisilla osuuksilla, joilla ilmajohdosta aiheutuisi merkittäviä maisema-, asutus-, luonto- tai maankäyttövaikutuksia.

Sähkönsiirrossa tulee pyrkiä hyödyntämään olemassa olevia johtokäytäviä ja selvittämään mahdollisuudet yhteisiin sähkönsiirtoratkaisuihin alueen muiden hankkeiden kanssa. Katajakorven hankkeen yhteisvaikutuksia tulee arvioida muiden Huutokosken sähköaseman

ympäristöön sijoittuvien tai suunnitteilla olevien energia- ja infrastruktuurihankkeiden kanssa erityisesti maankäytön, maiseman, luonnonympäristön, sähkönsiirron, liikenteen ja asukkaisiin kohdistuvien vaikutusten osalta.

Energiavarasto ja turvallisuus

Mahdollisen aurinkovoimalaan liitettävän energiavaraston ympäristö- ja turvallisuusvaikutukset tulee arvioida omana selkeästi tunnistettavana osanaan. Selostuksessa tulee kuvata varaston sijainti, laajuus, kapasiteetti ja käytettävä teknologia siinä määrin kuin ne ovat arviointivaiheessa tiedossa.

Arvioinnissa tulee huomioida normaalin toiminnan lisäksi mahdolliset häiriö- ja onnettomuustilanteet, palo- ja sähköturvallisuus, melu, haitallisten aineiden mahdolliset päästöt sekä sammutusvesien hallinta. Alueelle tulee varmistaa pelastustoimen pääsy kaikissa olosuhteissa ja turvallisuusratkaisuja tulee suunnitella yhteistyössä toimivaltaisten viranomaisten kanssa.

Käytöstä poistaminen ja ennallistaminen

Hankkeen ympäristövaikutuksia tulee tarkastella koko elinkaaren ajalta rakentamisesta rakenteiden purkamiseen ja alueen ennallistamiseen. YVA-selostuksessa tulee kuvata periaatteet paneelien, energiavarastojen, sähköasemien, kaapeleiden, perustusten ja muun infrastruktuurin poistamiselle, kierrättämiselle ja asianmukaiselle käsittelylle sekä alueen ennallistamiselle.

Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee varautua myös toiminnan ennakoimattomaan päättymiseen. Joroisten maankäytön kehityskuvan mukaisesti tarvittavissa sopimusjärjestelyissä tulee huolehtia riittävistä vakuus- tai muista järjestelyistä, joilla rakenteiden purkaminen ja alueen ennallistaminen voidaan varmistaa. Vastuita ei tule jättää myöhemmin perusteettomasti maanomistajien tai kunnan kannettaviksi.

Hankkeen myönteiset vaikutukset, epävarmuudet ja seuranta

Kunta pitää tärkeänä, että haitallisten vaikutusten ohella tarkastellaan tasapuolisesti myös hankkeen mahdollisia myönteisiä vaikutuksia. Hankkeen kokonaiskuvan muodostamiseksi on tarkoituksenmukaista tuoda esille muun muassa rakentamisen ja toiminnan työllisyys- ja yritysvaikutuksia, maanomistajille syntyviä tulonhankintamahdollisuuksia sekä kuntaan kohdistuvia taloudellisia vaikutuksia. Arvioihin liittyvät oletukset ja epävarmuudet tulee tuoda avoimesti esille.

YVA-selostuksessa tulee muutoinkin kuvata vaikutusten arviointiin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät ja niiden merkitys johtopäätösten kannalta. Lisäksi tulee esittää tarkoituksenmukaiset periaatteet hankkeen merkittävimpien ympäristövaikutusten seurannalle rakentamisen ja toiminnan aikana.

Yhteenveto

Joroisten kunta pitää Katajakorven aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointia tärkeänä hankkeen laajuuden ja siitä aiheutuvan merkittävän maankäytön muutoksen vuoksi. YVA-menettelyn tulee tuottaa riittävät ja luotettavat tiedot hankkeen myönteisistä ja haitallisista vaikutuksista sekä niiden kohdentumisesta eri alueille ja eri osapuolille.

Kunta suhtautuu lähtökohtaisesti myönteisesti uusiutuvan energian tuotannon kehittämiseen kunnan alueella. Hankkeiden tulee kuitenkin olla sovitettavissa yhteen alueen asutuksen, maanomistuksen, elinkeinojen, luonnon- ja kulttuuriympäristön, maiseman, vesistöjen sekä muun nykyisen ja tulevan maankäytön kanssa.

Kunta pitää tärkeänä, ettei YVA-menettelyssä tarkastella ainoastaan ennalta määritellyn hankkeen vaikutuksia, vaan arvioinnin tuloksia hyödynnetään aktiivisesti hankkeen

jatkosuunnittelussa. Arvioinnin perusteella tulee voida tunnistaa ne alueet ja tekniset ratkaisut, joissa haitalliset vaikutukset muodostuvat merkittävimmiksi, sekä arvioida mahdollisuuksia välttää ja lieventää vaikutuksia muuttamalla hankkeen aluerajausta, mitoitusta tai toteutustapaa.

Joroisten kunta ei tässä YVA-ohjelmavaiheessa ota kantaa hankkeen toteuttamiskelpoisuuteen, lopulliseen laajuuteen tai toteutusvaihtoehtojen paremmuuteen. Näitä tulee arvioida YVA-menettelyn tulosten, osayleiskaavoituksen ja muun jatkosuunnittelun muodostamana kokonaisuutena.

Edellä esitetyin huomioin Joroisten kunta pitää Katajakorven aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmaa lähtökohdiltaan riittävänä. Kunta edellyttää, että tässä lausunnossa esitetyt näkökohdat otetaan huomioon ympäristövaikutusten arviointiselostuksen laadinnassa ja hankkeen jatkosuunnittelussa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Jaakko Kuronen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää antaa asiassa lausunnon esittelytekstin mukaisesti.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä kunnanjohtajan päätösehdotuksen.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

23.09.2026

Virva Leväinen
pöytäkirjanpitäjä

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 143

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.